

Візит Посла Франції в Україні

9 червня НТУУ "КПІ" відвідала Надзвичайний і Повноважний Посол Французької Республіки в Україні Ізабель Дюмон.

Її супроводжували директор Французько-українського центру університетського і наукового співробітництва Сільвен Ріголле та координатор Campus France Україна Ольга Дорощ.

Після ознайомлення з історичною частиною кампусу КПІ та Науково-технічною бібліотекою НТУУ "КПІ" гості оглянули експозиції Державного політехнічного музею при НТУУ "КПІ" та його Відділу авіації та космонавтики ім. І.Сікорського. Тут відбулася презентація діяльності науковців НТУУ "КПІ" у сфері освоєння космічного простору –

Посол Франції Ізабель Дюмон (у центрі) у Відділі авіації та космонавтики ДПМ при НТУУ "КПІ"

фактично, космічної програми університету. Її зробив для гостей науковий керівник проекту серії наносупутників КПІ "PolyITAN" Борис Рассмакін.

Після презентації очільниця дипломатичної місії Франції в Ук-

раїні зустрілася з представниками адміністрації та навчально-наукових підрозділів університету. Участь у зустрічі взяла ректор НТУУ "КПІ" академік НАН

Закінчення на 2-й стор. ➔

Зустріч з представниками Huawei Technologies Co. Ltd.

2 червня НТУУ "КПІ" відвідала делегація представників компанії Huawei Technologies Co. Ltd. (КНР).

Це одна з найвідоміших китайських компаній у галузі інформаційно-комунікаційних технологій. Велику увагу приділяє вона дослідженням і впровадженню нових розробок, вкладаючи в це щороку значну частину своїх прибутків. Відділення компанії існують у багатьох країнах світу. З 1997 року її представництво діє в Україні. Як відзначив керівник делегації Жао Кешуай, нині в

числі його співробітників є багато випускників КПІ. Компанія має партнерські відносини з вітчизняними університетами та науководослідними установами, і нині розширює співпрацю.

"Завдання цього візиту – ознайомити фахівців компанії з напрямками наукових досліджень, а також нашої інноваційної та навчальної діяльності, – сказав на початку зустрічі проректор КПІ з наукової роботи академік НАН України Михайло Ільченко. – Це дозволить налагодити конкретну

ділову співпрацю з фахівцями і підрозділами компанії".

Під час зустрічі представники низки інститутів і факультетів НТУУ "КПІ" ознайомили китайських партнерів зі своїми дослідженнями і розробками в галузі бездротових комунікаційних систем, розвитку і проектування антен різних типів, систем охолодження і терморегулювання потужних електронних комплексів, електрохімічних систем для батарей конденсаторів тощо. Крім того, члени делегації відвідали Центр

інноваційного підприємництва університету, Телекомунікаційний центр, ознайомилися з діяльністю Інноваційної екосистеми "Sikorsky Challenge", оглянули лабораторію дослідних зразків обладнання стартап-проектів, Науково-технічну бібліотеку університету та побували в інших підрозділах КПІ.

Наступним кроком мають стати домовленості між підрозділами компанії та університету щодо спільної роботи за окремими напрямками.

Инф. "КПІ"

Представники компанії Huawei Technologies Co. Ltd. (КНР)

Представники НТУУ "КПІ"

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

2-3 Конференції

3 На засіданні Вченої ради

4-5 Переможці олімпіад

5 На здобуття Державної премії

Вітаємо ювілярів

6 .....
Оголошення

8 Кубок ректора з футболу

Підписано Меморандум про взаєморозуміння

Ханс Дітріх Хаасис, Сергій Сидоренко, Сергій Денисюк

Інститут енергозбереження та енергоменеджменту НТУУ "КПІ" і кафедра морського бізнесу і логістики Університету м. Бремен (Федеративна Республіка Німеччина) уклали Меморандум про взаєморозуміння.

Від імені НТУУ "КПІ" його підписав проректор з міжнародного співробітництва член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, від імені Бременського університету – керівник його кафедри морського бізнесу і ло-

гістики професор Ханс Дітріх Хаасис.

"Меморандум, який щойно було підписано, є одним із базових документів в організації співпраці наших двох університетів і створення консорціуму для підготовки великого проекту "EnergyWare – Енергетична ефективність складських приміщень у ланцюгах морських поставок" для участі в програмі Європейського Союзу "Горизонт 2020", – наголосив перед церемонією підписання директор Інституту енергозбереження та енергоменеджменту професор Сергій Денисюк.

Після підписання його учасники на засіданні круглого столу "Енергоефективні заходи для ланцюгів морських поставок" обговорили основні проблеми, які існують нині в забезпеченні енергетичної ефективності в системі вантажних морських перевезень,

і напрями, за якими має реалізуватися проект EnergyWare. У засіданні взяли участь професор Ханс Дітріх Хаасис, координатор проекту EnergyWare, представник кафедри морського бізнесу та логістики Університету м. Бремен доктор Ірина Довбішук, директор ІЕЕ професор Сергій Денисюк, викладачі і дослідники ІЕЕ, які беруть участь у роботі над проектом EnergyWare, а також представники Запорізького національного технічного університету, Київського національного економічного університету та НАН України.

Круглий стіл відбувся у рамках III Міжнародної науково-практичної та навчально-методичної конференції "Енергетичний менеджмент: стан та перспективи розвитку – REMS'16", яка пройшла 31 травня –1 червня 2016 р. в НТУУ "КПІ".

Дмитро Стефанович

Комп'ютерне моделювання в хімії, технологіях і системах сталого розвитку – КМХТ-2016

18–20 травня 2016 року на базі кафедри кібернетики хіміко-технологічних процесів ХТФ пройшла V Міжнародна науково-практична конференція "Комп'ютерне моделювання в хімії, технологіях і системах сталого розвитку – КМХТ-2016". Участь у ній взяли близько 111 науковців (50 статей), які представляли Україну, Польщу, Німеччину, Колумбію та США. В Україні це єдина конференція, присвячена проблемам використання комп'ютерних технологій у сучасних хіміко-технологічних виробництвах.

Учасників конференції привітали проректор з наукової роботи НТУУ "КПІ" академік НАН України М.Ю.Ільченко, президент Української технологічної академії проф. І.І.Половников та декан ХТФ проф. І.М.Астрелін. Промовці відзначали, що конференція продовжує традиції наукової школи математичного і комп'ютерного моделювання хімічних і технологічних процесів

та систем, засновником якої був д.т.н., проф. Г.О.Статюха.

На пленарному засіданні присутні заслухали доповіді проф. НТУ "Харківський політехнічний інститут" М.А.Цейтліна, зав. кафедри хімічної інженерії НУ "Львівська політехніка" професора В.М.Атаманюка, професора Національного університету "Львівська політехніка" Я.М.Гумницького, доцента кафедри кібернетики хіміко-технологічних процесів І.М.Джигирей.

На секційних засіданнях традиційний майданчик конференції, присвячений проблемам використання комп'ютерних технологій у сучасних хіміко-технологічних виробництвах, став зручним місцем спілкування вчених, розробників моделюючих систем, серійних споживачів цих програмних продуктів, а також студентів спеціальності "Комп'ютерно-інтегровані технологічні процеси і виробництва". Конференція працювала за такими ос-

Декан ХТФ проф. І.М.Астрелін вітає учасників конференції

новними напрямами: комп'ютерна підтримка виробничих процесів, комп'ютерне моделювання хіміко-технологічних та біохімічних процесів і систем, комп'ютерне моделювання в хімії та комп'ютерні методи синтезу нових речовин, комп'ютерне моделювання природоохоронних процесів, сталий розвиток регіонів,

комп'ютерно-інформаційні технології в багаторівневій вищій освіті.

За матеріалами конференції вийшов збірник наукових статей, з яким можна ознайомитися на сайті кафедри <http://kxtp.kpi.ua/index.php/uk/science/cmct-conference>.

Інф. орг. комітету

Закінчення. Початок на 1-й стор.

України Михайло Згуровський, перший проректор академік НАН України Юрій Якименко, проректор з наукової роботи академік НАН України Михайло Ільченко, проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, директор Центру міжнародної освіти університету Володимир Коваль та інші.

Про співробітництво НТУУ "КПІ" з французькими університетами, в тому числі про співпрацю за програмами подвійного диплома коротко розповів представником французького посольства Юрій Якименко.

Візит Посла Франції в Україні

Під час бесіди Ізабель Дюмон дуже високо оцінила традиції та нинішні здобутки КПІ і попросила очільників університету сформулювати конкретні пропозиції щодо співпраці з французькими університетами та компаніями, а також окреслити коло тих проектів, які могли б бути перспективними з погляду спільної їх реалізації, оскільки без такої конкретизації сприяння дипломатів налагодженню контактів між освітянами та науковцями обох країн може мати лише загальний характер. Тож учасники зустрічі домовилися підготувати для Посольства

Франції цілий пакет таких пропозицій від КПІ.

"...Мас-медіа доносять до світового співтовариства іноді негативну інформацію про Україну. І це, на жаль, відвертає багатьох потенційних партнерів від співпраці. Тому, якщо ви поінформуйте науковців, професорів та студентів Франції, що тут також є центри, з якими можна співпрацювати за європейськими стандартами і програмами, – це також буде великою нам допомогою", – сказав на завершенні зустрічі ректор КПІ Михайло Згуровський.

Дмитро Стефанович

На засіданні Вченої ради

Чергове засідання Вченої ради НТУУ "КПІ" відбулося 6 червня 2016 року під головуванням ректора М.З.Згуровського.

Розпочалося воно привітанням ювілярів: в.о. зав. каф. динаміки і міцності машин та опору матеріалів д.т.н., проф. А.С.Бабенка і декана ФБТ д.біол.н., проф. О.М.Дугана.

Після цього відбулося вручення атестатів професора та нагородження колективів навчально-наукових підрозділів університету грамотами президії НАН України, Департаменту освіти і науки, молоді та спорту КМДА за багаторічну плідну співпрацю з Київською Малою академією наук учнівської молоді.

Також ректор привітав професора кафедри автоматизації експериментальних досліджень Є.Т.Володарського з присвоєнням почесного звання "Заслужений працівник освіти України" і вручив диплом "Заслужений професор НТУУ "КПІ" зав. каф. ІЕЕ В.П.Розену.

Основним питанням порядку денного була підготовка до нового навчального року. Доповідав перший проректор Ю.І.Якименко, співдоповідач – проректор М.Ю.Льченко. Ю.І.Якименко наголосив на важливості поєднання освітнього, наукового й інноваційного компонентів, а також на необхідності залучення НПП і студентів-магістрів до виконання пріоритетних комплексних науково-дослідних робіт і підготовки стартап-проектів. Він також оголосив результати ліцензування спеціальностей для підготовки PhD, результати другої атестації студентів та плановий запуск системи Рейтинг НПП НТУУ "КПІ". Крім того, було надано графік проведення заходів перед початком нового 2016/2017 н.р.

Насамкінець було розглянуто конкурсні питання й поточні справи. Зокрема, проректор М.Ю.Льченко надав інформацію про оголошений МОН конкурс проектів наукових робіт і експериментальних розробок молодих учених, які працюють або навчаються у ВНЗ.

*А.А. Мельниченко,
вчений секретар НТУУ "КПІ"*

Проект Британської Ради в Україні "Англійська мова для університетів"

Обговорення напрямів подальшого співробітництва

2 і 3 червня в НТУУ "КПІ" працювала делегація координаторів проекту Британської Ради в Україні "Англійська мова для університетів" у складі консультанта Рода Болайто і менеджера проекту Жанни Севастьян-ової (на фото зліва).

Нагадаємо, цей проект почав реалізовуватися в КПІ у травні цього року (докладніше див. <http://kpi.ua/16-04-08-eng>).

У перший день делегація відвідала лінгвістичний клас на факультеті інформатики та обчислювальної техніки, де відбулося практичне заняття з іноземної мови професійного спрямування для студентів 5-го курсу, зустрілася з викладачами кафедр іноземних мов, студентами та аспірантами, які є учасниками програми.

На другий день візиту гості зустрілися із завідувачами кафедр іноземних мов, взяли участь у практичному занятті з англійської мови професійного спрямування для сту-

дентів 3-го курсу напряму "Радіоелектронні апарати", лекційному занятті з інженерної екології для студентів 3-го курсу ІЕЕ.

Після дводенної роботи сторони обговорили напрями подальшого співробітництва і погодили низку деталей у рамках проекту "Українська мова для університетів". В обговоренні з боку НТУУ "КПІ" взяли участь проректор з міжнародних зв'язків член-кореспондент НАН України Сергій Сидоренко, заступник керівника департаменту міжнародного співробітництва Євген Поліщук, заступник першого проректора, начальник навчально-методичного управління Сергій Гожій, директор Центру міжнародної освіти НТУУ "КПІ" Володимир Коваль, директор навчальних програм цього ж Центру Борис Циганок та заступник начальника навчально-методичного відділу Тетяна Желяскова.

Володимир Школьний

Гідроаеромеханіка в інженерній практиці

Директор ММІ проф. М.І.Бобир виступає на відкритті конференції

25–26 травня в НТУУ "КПІ" відбулася XXI Міжнародна науково-технічна конференція "Гідроаеромеханіка в інженерній практиці", присвячена ювілею кафедри прикладної гідроаеромеханіки та механотроніки Механіко-машинобудівного інституту НТУУ "КПІ".

У конференції взяли участь більше 80 науковців і фахівців-практиків, які представляли

ВНЗ, НДІ і підприємства України, Грузії, Алжиру і Польщі.

У день відкриття учасники заслухали 7 пленарних доповідей: "Комп'ютер і наука" (академік НАН України В.Т.Грінченко, д.т.н., проф. Г.А.Воропаєв, Інститут гідромеханіки НАН України), "Промисловість 4.0: автономна взаємодія інтелектуальних систем" (генеральний директор ДП "Фесто" А.М. Хар-

ченко, керівник відділу дидактики ДП "Фесто" Є.С. Риженко, м. Київ), "Академія наук вищої школи та її розвиток" (д.т.н., проф. Ю.М. Кузнецов, НТУУ "КПІ"), "Стан і перспективи розвитку компресоробудування в Україні" (генеральний конструктор концерну NISMAS к.т.н. П.Є.Жарков, м. Суми), "Струминні технології в прецизійній обробці сучасних композитів і надтвердих матеріалів" (професор Кременчузького НУ ім. М.Остроградського д.т.н. А.Ф.Саленко, професор Інституту надтвердих матеріалів ім. В.М. Бакуля НАН України д.т.н. С.А.Клименко), "Проектування гідравлічних систем, чутливих до навантаження" (головний конструктор ПрАТ "Гідросила АПМ" О.В. Харченко, м. Кіровоград), "Система мехатронних приводів на основі адаптивних FUZZY-регуляторів для мобільних робочих машин" (професор Вінницького національного технічного університету д.т.н. Л.Г.Козлов, професор

НТУУ "КПІ" д.т.н. В.Б.Струтинський).

У другий день роботи конференції учасники працювали по секціях "Технічна гідромеханіка", "Гідропневмопривод та системи механотроніки", "Гідравлічні і пневматичні машини, гідропередачі", а також заслухали результати закінчених дисертацій "Розвиток наукових основ теорії проектування просторової системи приводів для маніпулювання об'єктами машинобудування" (к.т.н. С.В.Струтинський, НТУУ "КПІ") та "Підвищення ресурсу пневматичних електромагнітних клапанів шляхом введення демпфірування в рухоми систему електромагнітного приводу клапана" (Є.Г.Барилюк, Національний авіаційний університет, м. Київ).

У рамках конференції також відбулося урочисте відкриття і презентація лабораторії компресорних машин, яка працюватиме в корпусі №1 нашого університету.

Володимир Школьний

Стипендіат Президента з ММІ

Серед кращих студентів університету, удостоєних у цьому семестрі стипендії Президента України, є і магістрант Сергій Салій. Він навчається за спеціальністю "Обробка металів за спецтехнологіями", отримав диплом бакалавра з відзнакою, середній бал успішності за період навчання 5,0.

Сергій – допитливий дослідник, прагне застосовувати на практиці набуті знання. Брав активну участь у налагодженні верстатів з числовим програмним керуванням на кафедрі лазерної техніки та фізико-технічних технологій. Також виявляє неабияку цікавість до сучасної цифрової та комп'ютерної електроніки, програмування, нових високотехнологічних методів обробки. З третього курсу займається науковими дослідженнями і, завдяки настановам викладачів кафедри, має патент на корисну модель – "Спосіб фінішної обробки деталей" та два патенти на пристрої – "Пристрій для лазерної пробивки отворів" та "Установка для ультразвукової оздоблювально-зміцнювальної обробки". За 2013–2015 рр. взяв участь у трьох міжнародних та шести всеукраїнських науково-технічних конференціях, опублікував 19 тез доповідей та

Сергій Салій

одну статтю у фаховому журналі. В олімпіаді ММІ з програмування обробки на верстатах з числовим програмним керуванням зайняв I місце (2014 р.).

Юнак з повагою і вдячністю говорить про свого наставника – професора кафедри лазерної техніки та фізико-технічних технологій, директора Науково-інженерного центру фінішних технологій НТУУ "КПІ" В.В.Джемеліньського. Під його керівництвом Сергій займається дослідженнями в лабораторії енергозберігаючих екологічно чистих технологічних процесів комбінованої фінішної обробки з використанням імпульсних джерел енергії.

З першого курсу Сергій активно займається спортом. Він є призером змагань з важкої атлетики Спартакіади НТУУ "КПІ" та змагань III Спортивних ігор м.Києва серед студентів ВНЗ, має дипломи відповідно за II та III місця в легкій вазі.

Колеги та наставники Сергія знають його як цілеспрямованого, відповідального студента. Як староста групи він користується повагою й заслуженим авторитетом серед однокурсників і викладачів.

Инф. ММІ

Третьокурсник ММІ Антон Яхно вигідно вирізняється серед ровесників – знаннями, успіхами, фізичною підготовкою. Він завжди прагнув бути кращим серед однолітків та наполегливо працював для цього.

Будуть не гіршими, ніж у сусідів

Чим хлопча може завоювати авторитет серед друзів? Звичайно, фізичною підготовкою. З дитинства Антон професійно займався спортом. Спочатку спортивною гімнастикою, потім спортивним карате і традиційним айкідо, в якому досяг певних успіхів та навіть працював якийсь час тренером, доки мав вільний час. Заняття спортом допомогли вирости працьовитим, настійливим, виробити звичку досягати поставленої мети та йти вперед за будь-яких обставин.

А чим юнак може виділитися серед однолітків? М'язів та вправності уже недостатньо, потрібні розум і професійні знання. Тож вибравши для навчання кафедру конструювання верстатів і машин, Антон з першого курсу почав займатися науковою діяльністю. Студентові пощастило зустріти такого ж ентузіаста, як і сам, – асистента кафедри конструювання верстатів і машин Анатолія Дем'яненка, людину завзяту, що любить свою справу та захоплюється новітніми дослідженнями. Анатолій Сергійович нещодавно захистив кандидатську під науковим керівництвом завідува-

Антон Яхно

ча кафедри проф. В.Б.Струтинського та став переможцем конкурсу "Молодий викладач-дослідник 2015". Він добре пам'ятає свої студентські роки, тож легко знаходить розуміння з нинішніми підопічаними, вміє їх зацікавити. А.С.Дем'яненко організував студентський гурток "Прототипування цифрових слідкуючих систем верстатів паралельної кінематики та систем керування з використанням середовища LabVIEW", який із задоволенням відвідує й А.Яхно.

Нині наукові інтереси Антона стосуються робототехніки, проектування верстатів і машин, цифрових слідкуючих систем верстатів паралельної кінематики та систем керування, що реалізовані в середовищі LabVIEW. Паралельно він навчається на Спільному українсько-німецькому факультеті машинобудування, мріє закінчити магістратуру в НТУУ "КПІ" та Отто-фон-Геріке Університеті Магдебурга; набути знань, які дозволять брати участь у партнерських програмах з Німеччиною – провідною країною в галузі верстатобудування. Але працювати за обраною спеціальністю Антон збирається в Україні, де, сподівається, відродиться машинобудування та його серце – верстатобудування, які будуть не гіршими, ніж у Євросоюзі.

Н. Вдовенко

Переможці Всеукраїнської олімпіади з математики

Фінальний тур Всеукраїнської олімпіади з математики серед студентів технічних ВНЗ пройшов 17–20 травня 2016 р. на базі Сумського державного університету.

В олімпіаді взяли участь понад 80 студентів з 32 ВНЗ. Порівняно з попередніми роками кількість учасників та команд зростає. Команду НТУУ "КПІ" склали переможці та призери I туру Всеукраїнської олімпіади, який було проведено у березні кафедрою математичного аналізу та теорії ймовірностей. Представники нашої команди змагалися у двох категоріях: категорії "М" (спеціальності з поглибленим вивченням математики) та категорії "Т" (технічні спеціальності). Керівниками команди стали співробітники кафедри математичного аналізу та теорії ймовірностей доцент І.В.Орловський та асистент В.В.Павленков.

Цього року команда НТУУ "КПІ" показала дуже високі результати. Усі члени нашої збірної стали переможцями або призера-

ми олімпіади. У категорії "М" Катерина Матвіїв (ІПСА, 3-й курс) одержала диплом переможця та грамоту за перше місце; грамоту за перше місце також отримав Володимир Михайловський (ІПСА, 4-й курс), а грамоти за друге місце – Олексій Сайног (ІПСА, 1-й курс) та Сергій Мучичка (ФТІ, 5-й курс). У категорії "Т" Костянтин Лисенко

(ФІОТ, 1-й курс) одержав диплом переможця та грамоту за перше місце, а грамоти за третє місце отримали ще два першокурсника ФІОТ – Ілля Волков і Ростислав Ядельський. Оргкомітет олімпіади відзначив грамотою керівників команди І.В.Орловського та В.В.Павленкова за блискучий рівень підготовки студентів і кваліфіковану роботу в журі.

Високі результати студентів були б неможливі без серйозної підготовки. Важливу роль у такій підготовці відіграє студентський гурток "Нестандартні та олімпіадні задачі алгебри та аналізу", який багато років працює при кафедрі математичного аналізу та теорії ймовірностей. Учасники гуртка щороку стають переможцями та призерами найпрестижніших світових і всеукраїнських математичних змагань. Докладну інформацію про математичні олімпіади та підготовку до них можна знайти на сайті кафедри matan.kpi.ua.

Вітаємо переможців Всеукраїнської математичної олімпіади 2016 року і бажаємо їм подальших успіхів у навчанні, науковій роботі та виступах на олімпіадах найвищого рівня.

І.В.Орловський, В.В.Павленков, керівники команди

Всеукраїнська студентська олімпіада з ТОЕ

Учасники та призери олімпіади

19 травня 2016 року в НТУУ "КПІ" на базі кафедри теоретичної електротехніки факультету електроенерготехніки та автоматики відбувся II етап Всеукраїнської студентської олімпіади з теоретичних основ електротехніки.

Участь у ньому взяли 43 студенти з 17 вищих навчальних закладів України.

В особистому заліку призери місяця вибороли:

Перше місце – Андрій Данилюк (Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут");

Друге місце – Андрій Димерець (Чернігівський національний технологічний університет);

Третє місце – Василь Варволик (Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут") і Григорій Тур (Чернігівський національний технологічний університет).

У командному заліку:

Перше місце – Чернігівський національний технологічний університет.

Друге місце – Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут".

На третьому місці – Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут".

Інф. орг. комітету

Стабілізатор озброєння для броньованої техніки На здобуття Державної премії України

В умовах неоголошеної війни на сході України надзвичайно актуальними є роботи, присвячені підвищенню обороноздатності держави. Одна з таких – новий приладовий комплекс стабілізатора озброєння (КС озброєння) легкої броньованої техніки СВУ-500 у різних варіантах виконання для різних типів легкої броньованої техніки (СВУ-500, СВУ-500-01, СВУ-500-3Ц, СВУ-500-4Ц, СВУ-500-4Ц-01, СВУ-500-10Р, СВУ-500-3Ц-01), призначений для стабілізованого наведення і супроводу в горизонтальній та вертикальній площинах наземних, повітряних і надводних цілей для ефективної стрільби з місця, на ходу і на плаву. Роботу висунуто на здобуття Державної премії України в галузі науки і техніки 2016 р.

Використовуються такі комплекси в системах управління вогнем бойового модуля "Шквал", виробів на бронетранспортерах БТР 3Е, бойових машинах піхоти БМП ІМ (СВУ-500-3Ц), а також бойових модулів "Штурм" і "Парус" бронетранспортерів БТР1 3Е та бойових машин піхоти БМП 4 (СВУ-500-4Ц).

До складу творчого колективу, який розробив цей комплекс, входять генеральний директор ПАТ "НВО "Київський завод автоматики ім. Г.І.Петровського" заслужений машинобудівник України, к.т.н. С.П.Маляров, головний інженер цього підприємства заслужений машинобудівник України, к.т.н. В.Г.Цірук та його провідні співробітники О.І.Клименко, А.І.Пономаренко й М.В.Ільченко; професор кафедри приладобудування НТУУ "КПІ" заслужений діяч науки і техніки України, д.т.н. О.М.Безвельська та заслужений діяч науки і техніки України, д.т.н., професор, академік АПН України, президент Відкритого міжнародного

університету розвитку людини "Україна" професор П.М.Таланчук.

Розробка нового КС озброєння дозволила замінити комплекси такого призначення, які вироблялися за радянських часів на Ковровському електромеханічному заводі в Російській Федерації й безнадійно застаріли не лише за своєю конструкцією та елементною базою, але й, передусім, за своїми тактико-технічними характеристиками.

Модернізований цифровий стабілізатор озброєння СВУ-500-4Ц ЮКАИ.461314.001-04

В українських розробках застосовано нові перспективні компоненти елементної бази та датчики інформації. Тож за тактичними характеристиками нові приладові КС поліпшують бойові можливості легкої броньованої техніки за рахунок точнішого наведення на ціль і стабілізації, а також полегшення управління блоком озброєння, адже комплекси є простими в експлуатації та обслуговуванні. Понад те, вони можуть застосовуватися не лише у військовій, але й у цивільній галузях – наприклад, у пересувних лабораторіях різного призначення.

Крім того, завдяки використанню компонентів і вузлів, які здебільшого вироблено в Україні, впровадження нових приладових КС

у виробництво і постановка їх на озброєння дозволила мінімізувати закордонні постачання відповідних складників. Вартість такої техніки є у два з половиною рази меншою за вартість закордонних аналогів при вдвічі кращих ТТХ. Варто зауважити, що на момент, коли готувався цей матеріал, у зоні АТО вже використовувалося понад 100 нових комплексів стабілізаторів озброєння на БТР-4. Не дивно, з початку 2000-х років – часу, коли

почалася робота над розробкою і впровадженням комплексів, обсяги виробництва цієї продукції зросли майже у 85 разів: наприклад, у 2002 р. цей показник складав 0,7 млн грн, а в 2016 р. – 85,3 млн грн. Це, справді, визначний внесок не лише в укріплення обороноздатності України, але й у її економіку!

Додамо, що нові КС експортувалися до Судану, М'янми, Іраку, а нині постачаються до Таїланду.

Результати, отримані авторами роботи, забезпечили Україні можливість стати фундатором нового напрямку у випуску нових ефективних приладових КС легкої броньованої техніки.

Насамкінець слід зауважити, що новизну та конкурентоспроможність технічних рішень, реалізованих у КС, захищено 17 патентами. За даною тематикою захищено 6 докторських та 12 кандидатських дисертацій. Основні науково-технічні результати роботи опубліковано в 7 монографіях та 9 підручниках, 285 публікаціях у наукових фахових виданнях (у тому числі у 65 міжнародних), причому загальна кількість посилань на публікації авторів складає 118 (згідно з базою даних Google Scholar), h-індекс = 11.

Висування роботи на здобуття Державної премії України підтримала Вчена рада НТУУ "КПІ".

Інф. "КПІ"

ВІТАЄМО! ВІТАЄМО!

Івану Сергійовичу Рябенку – 80!

На початку червня відсвяткував свій поважний ювілей к.т.н. Іван Сергійович Рябенко – доцент кафедри електромеханічного обладнання енергоємних виробництв ІЕЕ.

Народився Іван Сергійович 4 червня 1936 р. в с. Гурвенці на Чернігівщині. У 1959 р. закінчив гірничий факультет КПІ за спеціальністю "Гірнична електромеханіка". З 1960 р. працював асистентом кафедри гірничої електромеханіки, у 1964 р. вступив до аспірантури кафедри електрифікації та автоматизації гірничих робіт, з 1967 р. – асистент, а з 1969 р. – доцент цієї кафедри. У 1969 р. захистив кандидатську дисертацію, у 1971 р. затверджений у науковому званні доцента кафедри електрифікації гірничих робіт.

Будучи у 1970–1980 рр. доцентом кафедри електропостачання, брав активну участь у науковому та навчальному співробітництві з Вроцлавською політехнікою та Лейпцизькою вищою технічною школою. Багато років був заступником завідувача кафедри. Близько 10 років виконував обов'язки вченого секретаря гірничої секції Науково-технічної ради Мінвузу УРСР.

У 1975–1978 рр. І.С.Рябенко перебував у службовому відрядженні в Алжирі, працював викладачем Аннабінського університету, виконував там значну роботу з методичного та організаційного забезпечення першого випуску гірничих інженерів-електромеханіків.

З 1988 р. він заступник декана гірничого факультету з навчально-методичної роботи, з 1998 р. – заступник директора Інституту енергозбереження та енергоменеджменту. Проводить значну роботу з організації навчального процесу, впровадження нових технологій навчання, відкриття нових спеціальностей та спеціалізацій. Брав участь у створенні Київського комплексу гірничої освіти.

І.С.Рябенко опублікував понад 90 наукових та методичних праць із удосконалення електрообладнання та систем електропостачання гірничих підприємств, енергозбереження в гірничій промисловості. Нагороджений Грамотою Мінвузу СРСР, двома медалями, знаком "Шахтарська слава".

І.С.Рябенко є одним із провідних викладачів кафедри електромеханічного обладнання енергоємних виробництв, читає дисципліни: "Електрообладнання та електропостачання машин і установок енергоємних виробництв", "Електрообладнання та електропостачання підприємств підземного будівництва та метрополітенів", "Системи електропостачання геотехнічних підприємств, релейний захист та автоматика". Завжди займає активну громадянську позицію, має теплі дружні стосунки з колегами та співробітниками, його щиро поважають і цінують студенти.

Щиро вітаємо ювіляра та зичимо здоров'я, довголіття і творчого натхнення!

Колектив ІЕЕ

Андрію Єлисейовичу Бабенку – 80!

2 червня виповнилося 80 років д.т.н. професору, в.о. завідувача кафедри динаміки і міцності машин та опору матеріалів ММІ Андрію Єлисейовичу Бабенку.

А.Є.Бабенко народився 2 червня 1936 р. у с. Хмільове на Кіровоградщині. У 1964 р. закінчив механіко-машинобудівний факультет Київського політехнічного інституту. У 1964–1966 рр.

працював асистентом кафедри опору матеріалів, у 1966–1969 рр. навчався в аспірантурі при КПІ. У 1972 р. захистив кандидатську дисертацію за спеціальністю "Опір матеріалів" у спеціалізованій вченій раді Інституту проблем матеріалознавства АН УРСР. У 1972–1975 рр. – старший викладач, з 1976 – доцент.

У 1996 р. захистив докторську дисертацію за спеціальністю "Динаміка і міцність машин" у спеціалізованій вченій раді НТУУ "КПІ". З 1998 р. – професор кафедри динаміки і міцності машин та опору матеріалів.

А.Є.Бабенко є відомим в Україні та СНД ученим у галузі динаміки і міцності машин. Він виконав дослідження малоциклової втоми, в галузі чисельних методів визначення напружено-деформованого стану при статичних і вібраційних навантаженнях. Під його керівництвом та за його участю розроблена методика визначення напружено-деформованого стану та динамічних характеристик елементів машинобудівних конструкцій, літальних, космічних та глибоководних апаратів.

Він розробив єдиний методологічний підхід в дослідженні вимушених коливань елементів машинобудівних конструкцій та інструменту під дією інтенсивних вібраційних навантажень та виборі їх оптимальних конструктивних параметрів.

А.Є.Бабенко опублікував понад 150 наукових праць, у тому числі "Застосування і розвиток методу координатного спуску в

задачах визначення напружено-деформованого стану при статичних та вібраційних навантаженнях" (2005, у співавторстві), "Дисковий інструмент з нерівномірним кроком зубців" (2008, у співавторстві). Він також підготував до друку перший український

підручник "Теорія пружності" для студентів механічних спеціальностей і "Збірник задач з опору матеріалів" (2008, у співавторстві). Під його керівництвом підготовлено дев'ять кандидатів і один доктор технічних наук.

У 1998 році Андрій Єлисейович отримав звання "Відмінник освіти України". У 2003 р. за багаторічну сумлінну працю був нагороджений Грамотою міністра освіти і науки України. У 2006 році йому присвоєно звання "Заслужений працівник освіти".

А.Є.Бабенко бере активну участь у громадському житті кафедри та інституту, користується заслуженим авторитетом та повагою серед колег і студентів.

Колектив ММІ вітає шановного Андрія Єлисейовича з ювілеєм і бажає йому здоров'я, довголіття і всіляких гараздів!

ОГОЛОШЕННЯ

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут" оголошує прийом до докторантури університету у 2016 році

Особи, які вступають до докторантури, подають на ім'я проректора університету:

- заяву;
- анкету;
- письмову характеристику наукової діяльності вступника, складену доктором наук, який є штатним працівником відповідного вищого навчального закладу, із згодою бути науковим консультантом у разі його вступу до докторантури;
- розгорнуту пропозицію, в якій міститься план дослідницької роботи та/або

інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту;

- розгорнутий план докторської дисертації;
- список опублікованих наукових праць і винаходів;
- копію диплома про закінчення вищого навчального закладу;
- копію диплома про присудження наукового ступеня доктора філософії або кандидата наук;

– кольорове фото 4х6.

Паспорт та диплом про присудження наукового ступеня кандидата наук подаються вступником особисто.

Прийом документів з 10 червня 2016 року (к.247, 1 корп., тел.20-38, тел./факс 236-21-49).

Умови підготовки – на сайті *aspirantura.kpi.ua*.

Термін підготовки – 2 роки з відривом від виробництва.

УКРАЇНСЬКО-ПОЛЬСЬКИЙ ЦЕНТР ІНФОРМУЄ

Згадуючи Войцеха Свентославського

Пам'ятаю, влітку 2010-го ми розмовляли з ректором Київської політехніки Михайлом Згуровським про увічнення на території НТУУ "КПІ" пам'яті видатного польського вченого і громадського діяча – випускника КПІ – Войцеха Свентославського. Я запропонував бюджетний варіант – установити пам'ятну дошку. Та Михайло Захарович зауважив, що постать Войцеха Свентославського для університету рівноцінна видатним особистостям, пам'ятники яким установлені на алеї за головним корпусом, і теж гідна такої почесності. Отже, я мав честь бути причетним до концепції спорудження пам'ятника.

30 серпня 2013 р. я ще раз відчув себе причетним до важливої події, коли похмурого дощового дня разом з іншими гостями з Польщі взяв участь в урочистому відкритті пам'ятника великому вченому. Усі промовці підкреслювали внесок Войцеха Свентославського у міжнародне наукове співробітництво. Він на практиці довів, що великі відкриття і винаходи з'являються тоді, коли талановитий дослідник опирається на досягнення інших та розвиває їх, а це можливо лише в міжнародному масштабі. Войцех Свентославський, який провадив свої дослідження в різних

наукових центрах Європи й Америки, став кращим прикладом такого підходу до науки.

Стоячи біля пам'ятника і вдвляючись у бронзове обличчя, чудово передане Миколою Олійником, я пригадав мою зустріч з професором. Було це у вересні 1966 року. Тоді у Варшаві проходив з'їзд випускників КПІ. Войцех Свентославський був одним з його організаторів. За два роки його, на жаль, не стало. Також пішов із життя і Станіслав Гжималовський, який разом з Войцехом Свентославським створив у Варшаві в 1922 р. гурток вихованців КПІ, а після війни, в 1957 р. відновив діяльність організації під назвою "Секція вихованців КПІ". Войцех Свентославський брав участь у заходах Секції. У хроніках Секції на сторінці від 18 травня 1958 р., присвяченій святкуванню 60-річчя Київської політехніки у Варшаві, можна роздивитися його на колективному знімку біля тодішнього голови Станіслава Гжималовського.

Войцех Свентославський був, без сумніву, одним з найвідоміших поляків, пов'язаних з Київським політехнічним інститутом. Серед 14 випускників інституту періоду до Другої світової війни, інформацію про яких вміщено в багатотомно-

му Біографічному словнику польських техніків, він є найвідомішою особою.

Войцех Свентославський (21.06.1881–29.04.1968) закінчив КПІ в 1906 р. Жив у Києві, Москві, Варшаві, Пітсбурзі, Айова Сіті, знову у Варшаві. Був лаборантом, доцентом, доктором хімічних наук, професором. Працював як фізикохімік – дослідник у галузі органічної хімії, як фахівець з термохімії, калориметрії, ебуліометрії, криометрії. У Польщі обіймав посади ректора Варшавської політехніки, міністра, сенатора. Був членом багатьох польських і міжнародних наукових спільнот. Підготував більше 20 професорів і близько 100 докторів. Мав 380 фахових публікацій, отримав 46 патентів на винаходи, нагороджений багатьма польськими і закордонними відзнаками. Сім університетів удостоїли його звання почесного доктора.

Войцех Свентославський був видатним польським ученим. Важко знайти в історії точних і природничих наук приклад настільки самовідданого і плідного науковця, особливо якщо взяти до уваги складні періоди його життя, дві світові війни, що зруйнували дослідницьку базу, яку вчений вимушений був створювати заново. Свентославський був відданий роботі як найвищому обов'язку людини по відношенню до суспільства. Понад півстоліття він служив науці. Його незмінною метою був розвиток хімії. Вчений

умів втілювати свої наукові ідеї простими засобами. Був переконливим, наполегливим, навіть упертим, коли це стосувалося наукової правди. При цьому скромним, безпосереднім і доброзичливим до колег та оточення.

Ми будемо пам'ятати Войцеха Свентославського як творця прогресивних дослідницьких методів у фізичній хімії, винахідника вимірвальних приладів, університетського викладача, громадського діяча, відкритого до широкого співробітництва, який завжди підкреслював свою вдячність рідній Київській політехніці.

Януш Фукса, випускник КПІ

Мурал на фасаді ЦКМ

Аарон Лі-Хілл розпочинає роботу

В НТУУ "КПІ" з'явився новий мурал. Відомий канадський художник Аарон Лі-Хілл, який нині проживає в столиці стріт-арту Нью-Йорку, прикрасив будівлю Центру культури і мистецтв КПІ величезним муралом.

"На муралі зображено протони, які рухаються назустріч один одному з величезною швидкі-

стю, а під час їх зіткнення вивільнюється енергія. Стіни провідного технічного вишу України якнайкраще підійшли для втілення задуму," – розповів Аарон Лі-Хілл одному з столичних телеканалів.

Він працював над стріт-арт-шедевром упродовж двох тижнів. Ця робота присвячена одному з найвизначніших наукових відкриттів останніх років, а саме – бозона Хігса.

У розписі, за словами художника, поєдналися фотографія початку XIX століття з людьми у русі та образ великого адронного колайдера. "Мурал у Києві, мабуть, є однією з найскладніших та найнеймовірніших робіт, над якими я мав за честь працювати", – відзначив Аарон Лі-Хілл.

Аарон Лі-Хілл працює в унікальному жанрі – у його роботах органічно поєднуються графічний дизайн, графіті, живопис,

трафарет та елементи скульптури. Його картини об'ємні, і складається враження, що вони живі. Творіння художника прикрашають стіни і фасади в Австралії, Таїланді, Німеччині, Мексиці, Китаї тощо.

Стінопис Лі-Хілла є частиною програми міжнародного фестивалю сучасного мистецтва у громадському просторі Mural Social

Club, організатором якого виступив благодійний фонд Sky Art Foundation. Куратори проекту – Олег Соснов та Юлія Островська. Реалізація проекту даного мурала стала можливою завдяки підтримці групи компаній EVO (Prom.ua), тож жодних фінансових витрат з боку НТУУ "КПІ" не було.

Володимир Школьній

Капела бандуристів КПІ у Варшавській політехніці

Бандуристи в стінах актового залу Варшавської політехніки

Останнього дня травня 2016 р. в Малому актовому залі Варшавської політехніки завдяки колективу бандуристів КПІ пролунали звуки, які нагадали про народну ностальгію українських степів.

90-й випуск Великої музики в Малому актовому залі був ще одним заходом у рамках музичного огляду, який упродовж багатьох років є невід'ємною частиною культурного пейзажу Варшавської політехніки. Професор Анджей Якубк – ініціатор та натхненник цього заходу, привітав гостей вступною промовою, в якій згадав про спільні витоки обох навчальних закладів: Варшавської політехніки та Київського політехнічного інституту, які було засновано відповідно до указу царя Миколи II. Третім вищим навчальним закладом, заснованим на підставі цього указу, був Петербурзький політехнічний.

Бандуристи під керівництвом Валентини Руденко виконали українські народні пісні, зокрема "Іванку, Іванку", а також популярну в Польщі пісню "Гей, соколи!". У програмі концерту були, крім того, музичні твори з різних куточків світу (Вірменії, Болгарії, Іспанії, Португалії) та сольні виступи молодих харизматичних виконавців. Несподіванкою стало виконання на бандурах хітів рок-музики, зокрема It's My Life з репертуару групи Бон Джові та Nothing Else Matters – пісні, яку колись виконувала група "Металіка".

За інф. сайту
<https://www.biuletyn.pw.edu.pl>

Капела бандуристів КПІ виступає у Варшавській політехніці. Дирижує В. Руденко

Враження учасниці капели

До виступу у Варшавській політехніці ми готувалися довго і наполегливо. Усім хотілося достойно представити не лише капелу та університет, а й Україну. Кожен поспішав на репетиції, відкладаючи свої справи задля спільного успіху.

Уже перші враження від поїздки перевершили наші сподівання. Перетнувши кордон Польщі, ми були в захваті і від архітектури, і від пейзажів, які спостерігали дорогою. У Варшавській політехніці нас очікував теплий прийом. Умови ж проживання в гуртожитку, де нас поселили, можна назвати розкішними.

Кожного дня нам організовували екскурсії по Варшаві. А вечорами ми прогулювалися самостійно. Все це дало змогу не тільки по-

бачити місто, але й відчути його неповторний дух. Звичайно, кожного дня проходили напружені репетиції.

Концерт відбувся ввечері четвертого дня. Ми викладалися на повну і відчували, що глядачі в захваті від нашої творчості. Після виступу пролунали такі зворушливі і щирі слова вдячності, що ми усі були розчулені.

Ми дуже раді, що виступили перед прекрасною аудиторією та донесли до поляків українське мистецтво. Ми ще довго згадуватимемо цю поїздку та людей,

з якими, попри мовний бар'єр, встигли подружитись.

Від усього колективу капели хочу подякувати всім, хто допоміг у реалізації цього проекту, – співробітникам Українсько-Польського центру НТУУ "КПІ", відділу міжнародного зв'язків та протокольного супроводу, Центру культури та мистецтв, профкому співробітників і нашому керівнику Валентині Андріївні Руденко. Саме завдяки її наполегливості, старанню та професіоналізму у нас з'явилася чудова можливість не просто поїхати за кордон, а ще й продемонструвати власну майстерність перед польськими друзями.

Ірина Колчар, студентка ВПІ
Фото з сайту <https://www.biuletyn.pw.edu.pl>

Кубок ректора з футболу серед співробітників

Призери змагань за Кубок ректора НТУУ "КПІ" з футболу

24 травня пройшов фінал Кубка ректора НТУУ "КПІ" з футболу серед співробітників, участь у якому брали збірні команди факультетів/інститутів та підрозділів НТУУ "КПІ". Цей турнір проводиться другий рік поспіль і вже стає традиційним. Ініціатори змагань – проректори Петро Киричок і Петро Ковальов; організаційні питання вирішував аспірант ВПІ Дмитро Залуський. У цьогорічних змаганнях взяли участь 9 збірних команд – 6 факультетських та 3 команди департаментів. Після жеребкування команди було розділено на дві групи (А і Б), у яких команди грали між собою за круговою системою. Місцем для змагань було обрано стадіон біля 24-го навчального корпусу НТУУ "КПІ". Кожна гра проводилася у два тайми по 25 хвилин. З групи А вийшли збірні "Ветерани" та "ММІ", з групи Б – "ДПР" та "ПБФ". У фінальній частині змагань грали збірні "ДПР" та "ПБФ" за третє місце, "Ветерани" та "ММІ" – за перше місце.

Результати змагань: "Ветерани" – 1-ше місце; "ММІ" – 2-ге місце; "ДПР" – 3-тє місце; "ПБФ" – 4-тє місце.

Інф. "КПІ"

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК»
газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут»
<http://www.kpi.ua/kp>

✉ 03056, Київ-56
проспект Перемоги, 37
корпус № 1, кімната № 221
✉ gazeta@kpi.ua
☎ гол. ред. 204-85-95; ред. 204-99-29

Головний редактор
В.В. ЯНКОВИЙ

Провідні редактори
В.М. ІГНАТОВИЧ
Н.Є. ЛІБЕРТ

Додрукарська підготовка
матеріалів

О.В. НЕСТЕРЕНКО

Начальник відділу
медіа-комунікацій НТУУ "КПІ"
Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Дизайн та комп'ютерна верстка

І.Й. БАКУН

Л.М. КОТОВСЬКА

Коректор

О.А. КІЛІХЕВИЧ

Регістраційне свідоцтво Кі-130
від 21. 11. 1995 р.

Друкарня НТУУ «КПІ»,
видавництво «Політехніка»,
м. Київ, вул. Політехнічна, 14,
корп. 15

Тираж 1000

Відповідальність за достовірність
інформації несуть автори.
Позиція редакції не завжди збігається
з авторською.